

RAÓ 18

AJUDEM A REVERTIR SITUACIONS DE DEGRADACIÓ DE BARRIS I POLÍGONS D'HABITATGE

L'INCASÒL ha fet destinat molts recursos, especialment en els seus primers anys, a revertir situacions de degradació física i social en barris construïts durant el franquisme.

Una de les intervencions de més complexitat que ha dut a terme l'INCASÒL és la millora del barri de Sant Roc a Badalona. El barri se situa a la zona oest de Badalona, just al límit amb el terme municipal de Sant Adrià de Besòs, en uns terrenys que havien estat ocupats històricament pels aiguamolls del Besòs i que al segle XIX van esdevenir terres de conreu. El barri va ser resultat de l'acció de La Obra Sindical del Hogar, i es va aixecar per acollir, d'una banda, una part de la població que vivia a les barraques de Montjuïc i del Somorrostro i, de l'altra, la que havia estat afectada pels aiguats del 1962 o que van veure el seu habitatge expropiat per la construcció de l'autopista C-31. S'hi concentrava una majoria de població d'ètnia gitana i s'hi van donar una sèrie de processos d'exclusió social derivats del tràfic de drogues, l'alt índex d'analfabetisme, la manca de recursos econòmics i les dificultats per trobar feina. Amb els anys, el barri va ser destí de progressives onades d'immigració, i es va convertir en un dels barris més empobrits de l'àrea metropolitana i més castigat per les drogues. La construcció del viaducte de l'autopista C-31 representa una barrera física importantíssima que parteix el barri en dos i en segrega una part de les zones centrals de Badalona, on es concentren la majoria de serveis. Durant anys, els baixos del viaducte han estat la seu del que les autoritats municipals van anomenar «mercat de la misèria», uns encants improvisats i no reconeguts on es venien tota mena d'andròmines provinents dels abocadors i les escombraries. El Ministeri de Foment va reconèixer els barris de Sant Roc i el Remei, a cavall entre Badalona i Sant Adrià de Besòs, com a barris vulnerables a través de la combinació de paràmetres urbanístics com ara l'atur, nivell d'estudis, habitatges sense aigua corrent o ocupació dels habitatges (persones per habitació), etc.

Fotografia del barri de Sant Roc als anys seixanta

Procés de reconversió i millora del barri de Sant Roc

El conjunt del barri té una superfície de 46,2 hectàrees, un total de 6.634 habitatges i una població empadronada d'unes 14.000 persones, xifra que suposa el 6,2% de tot Badalona, de les quals aproximadament el 35% és de nacionalitat estrangera.

En els seus inicis, els habitatges del barri eren de molt baixa qualitat, construïts amb ciment aluminós, aviat van presentar problemes estructurals. A més, eren de dimensions molt reduïdes (inferiors a 50 metres quadrats) i molts estaven sobreocupats. El barri també acusava la manca d'equipaments mínims (il·luminació, pavimentació...) i de serveis (col·legis, centres sanitaris...).

El 1998, després d'una diagnosi exhaustiva sobre la patologia de l'aluminosi, la Generalitat va aprovar definitivament el PERI del barri de Sant Roc amb l'objectiu inicial de substituir 918 habitatges de la zona compresa entre els carrers d'Alfons XIII, Vélez Rubio, Anselm Turmeda i Màlaga, és a dir, bàsicament la zona situada al sud de l'autopista del Maresme C-31. Les intervencions de l'INCASÒL van començar l'any 1999. L'any 2007 l'àmbit d'actuació es va ampliar fins a l'avinguda del Marquès de Mont-roig, incorporant-hi 144 habitatges més, en total, 1.062.

Des de l'any 1999, revertir la situació de Sant Roc ha estat un dels majors reptes de l'INCASÒL: en un procés que s'estén per més de 25 anys, s'han substituït 22 blocs (alguns de catorze plantes) amb un total de 1.062 habitatges i s'ha fet sense fer fora la població del barri, construint primer els nous edificis i enderrocant després els antics. A banda de millorar les condicions físiques, se l'ha dotat de serveis i espais per enfortir el teixit social i pal·liar dinàmiques de segregació.

Millora urbana i nous blocs d'habitatge al barri de Sant Roc de Badalona